

**Zakres tematyczny i logika interwencji projektu Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka
2014-2020**

Priorytety inwestycyjne	Potrzeby / potencjał	Cel specyficzny	Wskaźnik rezultatu	Działania
Cel tematyczny 6 Ochrona środowiska i promowanie efektywnego gospodarowania zasobami				
6c) Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego (przewidywany budżet 77,5 mln euro)	+ Bogactwo obszarów naturalnych oraz atrakcyjnych i unikatowych miejsc historycznych o znaczeniu krajowym/regionalnym, a także międzynarodowym (parki narodowe, obszary NATURA 2000, obszary wodno - błotne Ramsar, Unesco) na całym obszarze przygranicznym + Dotychczasowa popularność projektów z zakresu kultury i ochrony środowiska we współpracy transgranicznej - Niska konkurencyjność usług turystycznych w kontekście międzynarodowym, a w konsekwencji spadek przychodów z turystyki oraz spadek liczby zagranicznych turystów - Jakość usług turystycznych jest dalszym ciągu niższa od standardów międzynarodowych, co niekorzystnie wpływa na cały sektor - Brak kompleksowych, konkurencyjnych i odpowiednio promowanych produktów, które mogą rywalizować z międzynarodową konkurencją - Zasoby dziedzictwa kulturowego i naturalnego nie są wykorzystywane w sposób innowacyjny	Zwiększenie konkurencyjności obszaru programu poprzez efektywne wykorzystanie potencjału wspólnego dziedzictwa kulturowego i naturalnego	Liczba osób korzystających z produktów kulturalnych obszaru transgranicznego, oferty przemysłu czasu wolnego i usług informacyjnych	- Budowa lub modernizacja infrastruktury transgranicznych usług przemysłu czasu wolnego (szlaki turystyczne, muzea, ścieżki rowerowe, itp.) - Opracowywanie i wdrażanie wspólnych transgranicznych standardów w zakresie ochrony i konserwacji dziedzictwa kulturowego i naturalnego - Wspólne transgraniczne projekty restauratorskie i konserwatorskie, rewitalizacja zabytków kultury wchodzących w skład istniejących szlaków transgranicznych - Tworzenie nowych i rozbudowa istniejących systemów transgranicznych ścieżek turystycznych (szlaków pieszych, rowerowych, biegowych, edukacyjnych, tematycznych) oraz towarzyszącej im infrastruktury - Współpraca naukowa uczelni wyższych, jednostek badawczych i ośrodków wsparcia społecznego w zakresie ochrony i konserwacji dziedzictwa kulturowego i naturalnego; zintegrowane projekty w regionie przygranicznym - Opracowanie narzędzi informatycznych promujących zasoby naturalne i kulturowe, aplikacje na urządzenia mobilne, strony internetowe, rozwój transgranicznych eko- i e- produktów i usług, oraz transgranicznych kampanii informacyjnych i promocyjnych przeprowadzanych przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informacyjnych - Programy współpracy instytucji kulturalnych obejmujące wymianę zabytków ruchomych i muzealiów (np. wystawy czasowe, objazdowe, etc.)

				- Digitalizacja i tworzenie systemu wymiany informacji, prezentacje multimedialne dotyczące dziedzictwa transgranicznego, wymiana 'know-how' w zakresie digitalizacji kulturowych zabytków ruchomych i nieruchomych, tworzenie wspólnych składnic danych dziedzictwa kulturowego obszaru - Rozwój międzysektorowej współpracy pomiędzy instytucjami kulturalnymi, jednostkami samorządowymi, partnerami społecznymi, oraz parkami narodowymi i krajobrazowymi. - Wspólne działania promocyjne odnośnie dziedzictwa kulturowego i naturalnego - Wspólne szkolenia przewodników, konserwatorów i przedstawicieli instytucji zaangażowanych w ochronę transgranicznego dziedzictwa kulturowego i naturalnego - Koordynacja i współpraca transgraniczna w zakresie monitorowania i prowadzenia działań środowiskowych na obszarach chronionych
Cel tematyczny 7 <i>Promowanie transportu zorganizowanego z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju i usuwanie niedoborów przepustowości w najważniejszych infrastrukturach sieciowych</i>				
7 b) Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T (przewidywany budżet 49,6 mln euro)	+ Lokalizacja międzynarodowych portów lotniczych w Popradzie i Rzeszowie w pobliżu centrów subregionalnych, łatwo dostępnych dla wszystkich mieszkańców obszaru przygranicznego - Poziom rozwoju sieci transportowej jest zbyt niski, aby zapewnić wsparcie dla działalności gospodarczej, przedsiębiorczości, turystyki, a także aby przyczynić się do podniesienia jakości życia mieszkańców obszaru przygranicznego - Słabe połączenie z korytarzami transportowymi TEN - T	<i>Zwiększenie mobilności transgranicznej oraz poprawa połączeń transgranicznych sieci transportowych i jakości systemu transportu</i>	Liczba gotowych połączeń w obszarze przygranicznym Liczba osób korzystających z połączeń transgranicznych w obszarze przygranicznym	- Projekty w zakresie transgranicznego transportu z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju: wspólne rozwiązania systemowe, planistyczne i strategiczne, np.: opracowanie wykorzystania istniejącej infrastruktury przejść granicznych, powiązań i możliwości transportowych na obszarze przygranicznym, w tym opracowanie i wdrożenie systemu połączeń transgranicznych sieci transportowych - Rozbudowa i modernizacja transgranicznych dróg, które przebiegają bezpośrednio przez granice - Rekonstrukcja albo modernizacja odcinków sieci transgranicznej o istotnym znaczeniu - Budowa uzupełniających odcinków infrastruktury drogowej integrujących system transportowy po obu stronach granicy

7 c) rozwój przyjaznych dla środowiska i niskoemisyjnych systemów transportu, łącznie z transportem wodnym i morskim, portami i łączami multimodalnymi (przewidywany budżet 6,2 mln euro)	- Bardzo niska dostępność komunikacyjna wzdłuż niemal całej granicy, nie tylko na drugą stronę granicy, ale także do regionalnych ośrodków wzrostu po stronie polskiej - Brak oferty przewozowej bezpośrednio przez granicę - Niedostatek oferty komunikacji zbiorowej (zwłaszcza w części wschodniej przygranicza)	Rozwój multimodalnych połączeń transgranicznych	Liczba osób korzystających z nowych połączeń multimodalnych w obszarze przygranicznym	- Opracowanie spójnego zintegrowanego transgranicznego systemu transportu publicznego: obejmującego, m.in.: koordynację rozkładów jazdy, wspólne bilety, system obsługi pasażerów, terminale biletowe, kampanie informacyjne i promocyjne, przewodniki, ulotki, mapy, oznakowanie przystanków, projekty wielojęzycznych stron internetowych ułatwiających wybór odpowiedniego biletu – koordynacja połączeń autobusowych i kolejowych; wyszukiwarki internetowe i aplikacje na urządzenia mobilne, etc. - Opracowanie map obszaru przygranicznego i koordynacja połączeń; rozwój przyjaznego dla środowiska multimodalnego systemu transportu na obszarze funkcjonalnym; wykorzystanie istniejących narzędzi i tworzenie nowych produktów IT; np.: stron internetowych i aplikacji na urządzenia mobilne ułatwiających wybór odpowiedniego biletu - Projekty multimodalnych połączeń komunikacji zbiorowej, np.: budowa parkingów typu „parkuj i jedź” - Opracowanie systemu informacyjnego transportu publicznego: wspólne wielojęzyczne broszury, mapy, wielojęzyczny system informacji pasażerskiej na przystankach i dworcach kolejowych
Cel tematyczny 10 Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej				
10 b) opracowywanie i realizacja wspólnych systemów kształcenia i szkolenia (przewidywany budżet 12,4 mln euro)	+ Wysoki odsetek dzieci korzystających z wczesnej edukacji, w szczególności w regionach po stronie polskiej + W ostatnim dziesięcioleciu obserwuje się znaczny wzrost liczby osób z wyższym wykształceniem, jednak osiągnięcie celów wyznaczonych na rok 2020 będzie niełatwym zadaniem + Wskaźnik dotyczący korzystania z edukacji w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych powyżej średniej UE	Transgraniczna integracja w zakresie kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz przystosowanie do potrzeb wspólnego rynku pracy	Liczba uczestników wspólnych transgranicznych inicjatyw edukacyjnych Liczba uczestników wspólnych transgranicznych inicjatyw edukacyjnych w zakresie kształcenia	- Wspólne programy wymiany i kształcenia studentów i nauczycieli (np. kulturalne, sportowe, biznesowe) - Transgraniczne programy edukacyjne oferowane przez szkoły - Działania na rzecz integracji młodzieży i budowania wspólnej tożsamości, np. poprzez skoordynowane programy nauczania związane z historią i dziedzictwem kulturowym, ekologią, sportem oraz tworzenie klas dwujęzycznych - Staże i praktyki studenckie dla uczniów i

	+ Obecność szeregu szkół wyższych – publicznych i niepaństwowych, które mogą realizować projekty edukacyjne - Ze względu na trendy demograficzne liczba uczniów oraz studentów na wszystkich szczeblach kształcenia będzie spadać, w związku z czym część infrastruktury nie będzie wykorzystywana - Niski poziom kształcenia, niski poziom dopasowania treści kształcenia do wymogów pracodawców ze względu na ograniczony zakres współpracy z pracodawcami - Znaczne różnice pomiędzy potrzebami na rynku pracy a umiejętnościami i wiedzą absolwentów szkół ponadpodstawowych i wyższych - Silna migracja młodych osób z obszaru - Placówki uniwersyteckie na obszarze wsparcia nie stanowią (z kilkoma wyjątkami) najlepszych placówek w swoich krajach i nie mają prestiżu - Brak dotychczasowych doświadczeń w realizacji projektów uczelnianych i skąpość dobrych praktyk		zawodowego i ustawicznego	studentów - Wspólna promocja oferty edukacyjnej w celu przyciągania studentów i kadry naukowej z zagranicy - Realizacja działań wspierających włączenie społeczne i partycypację obywatelską wzmacniające region funkcjonalny: kursy, studia podyplomowe dla seniorów, programy i szkolenia dla bezrobotnych, transfer dobrych praktyk w zakresie wdrażania programów kształcenia, (np. zawodowego) oraz modelowych rozwiązań w zakresie tworzenia systemów kształcenia ustawicznego; oraz transfer dobrych praktyk w zakresie zarządzania w szkolnictwie wyższym i finansowania systemów szkolnictwa - Działania mające na celu identyfikację potrzeb edukacyjnych, wspólnych problemów i braków w ofercie edukacyjnej oraz wdrażania wspólnych procesów edukacyjnych - Działania w zakresie doradztwa personalnego na transgranicznym rynku pracy i przystosowania programów edukacyjnych do obecnych wymogów rynku pracy
--	--	--	----------------------------------	---

Wyjaśnienie: Cele tematyczne i priorytety inwestycyjne zostały wybrane z grupy celów i priorytetów określonych przez Komisję Europejską. Cele specyficzne zostały określone specjalnie dla Programu przez grupę roboczą